

HEIL EN ZEGEN?

Meditatie ds. G. R. Rinsma
zondag 31 december 2017
(Eerste zondag na kerst)

LEZINGEN

Profetenlezing: Jesaja 61:10-62:3

Evangelielezing: Lucas 2:25-40

OVERWEGING

Gemeente van onze heer Jezus Christus, lieve mensen,

Toen ik aan deze preek begon, besepte ik dat dit de laatste preek was het afgelopen jaar: ik heb ze niet geteld, en ik moet u eerlijk zeggen dat ik soms ook vergeten ben waar ze over gingen. Misschien heeft u een beter geheugen dan ik, maar zo schreef een collega mij: die mooie preek nog één keer omhelzen, voordat hij, zij aan de vergetelheid wordt prijsgegeven, want dat is het lot van alle preken...

En dacht ik: zou dat ook niet het lot zijn van alle mensen? Hoe lang blijf je in het geheugen? Hoe lang blijf je iemands naam herinneren? En natuurlijk heb je altijd het jaaroverzicht, dat vertelt van mensen, die ons ontvallen zijn en krijg je daar beelden en berichten bij uit de tijd dat ze nog de voorpagina's van onze kranten en smartphones haalden.

Maar, denk ik, als we als gemeente zo'n jaaroverzicht zouden maken, wat zou er dan in komen te staan? Wie zouden we dan dit jaar herdenken? Onze koster Steven Hartkamp. Die zeker. Want zo geruisloos als hij stierf, zo groot is het gemis. Er brandt geen licht in zijn woning en zijn huisdieren: Lobke en de poes, zijn verhuisd. En ook mevrouw Lia Minzinga-Zijlstra wordt in onze gemeente nog steeds gemist. En met haar ging ook het morgengebed in de kerk van Hempens ter ziele. En ook namen we dit jaar afscheid van Gerrit Elzinga, de man, die met hart en ziel bij dit kerkgebouw en haar geschiedenis betrokken was. En vanuit zijn vakkennis aan de grond en de graven bijzondere geheimen wist te ontfutselen. En van meneer Popke Popma, de koster van Hempens. We hebben ze herdacht op de laatste zondag kerkelijk jaar; dat is een veel betere plek dan vroeger, maar in het jaaroverzicht van onze gemeente zouden ze niet mogen ontbreken. Toch?

*Elk jaar is weer een film
Waarin politici acteren
Waarin stategen met een glimlach
Nieuwe wapens demonstreren*

*Elk jaar is weer een film
Die gemaakt wordt voor het geld*

*Dus je ziet maar weinig liefde
Je ziet alleen maar veel geweld*

*Elk jaar is weer een film
Voor het Hollywood-archief
Met een vuurwerk boven
Bagdad, Sarajevo, Kigali*

*Maar wie spreekt er van de figuranten
Gewone mensen in alle landen
Mensen zoals jij en ik
Op zoek naar het geluk
Mensen zoals jij en ik
Op de vlucht
De figuranten*

*De figuranten zijn gemaakt
Voor de grote massascenes
Je ziet ze gaan in lange rijen
Om te vluchten of te sterven*

*En ze verdwijnen in de tijd
Voor een eindeloze reis
Geen van hen wou ooit een oorlog
Maar zij betaalden wel de prijs*

*En aan het einde van de film
Zie je alleen de grote namen
Dat zijn de helden van het jaar
Die de geschiedenis bepalen.¹*

Maar, dat is het bijzondere van het evangelie. Dat is het bijzondere van het kerstfeest, dat is het bijzondere van de geschiedenis, die Lucas vertelt: de figuranten worden in het midden gezet; de figuranten krijgen een naam en een gezicht. Gewone mensen, die anders naamloos de geschie-

---

¹ Stef Bos De figuranten

denis in zouden zijn gegaan, krijgen een beslissende rol in de geschiedenis van God met mensen.

Je kunt het op het conto van Lucas zetten, schrijver van een weergaloos evangelie. Want wie Theofilus is, zijn we vergeten.² Ook al noemt Lucas hem hoog geacht, we weten verder niets van hem. Maar Simeon, die is bekend. Hanna is bekend. Het zijn de eerste met name genoemde getuigen van de geboorte van Jezus. Simeon, zo schrijft Lucas, was een rechtvaardig en vroom man, die uitzag naar de tijd dat God Israël vertroosting zou schenken, en de heilige Geest rustte op hem. En van Hanna weet Lucas nog meer te vertellen: dat ze een profetes was en zelfs haar afkomst: een dochter van Fanuel, uit de stam Aser. Ze was hoogbejaard; vanaf haar huwbare leeftijd had ze zeven jaar met haar man geleefd, en ze was nu al vierentachtig jaar weduwe. Ze was altijd in de tempel, waar ze God dag en nacht diende met vasten en bidden.³

Maar dat is het niet wat hen aan de vergetelheid heeft ontrukkt; dat is het niet waarom Lucas hen met name noemt. Hij noemt hen, omdat zij als eerste in het pasgeboren kind de komende Messias herkennen. Er staat zelfs dat Simeon het kind in zijn armen nam. En op dat moment een lofzang aanheft. Met eigen ogen heb ik de redding gezien, die u bewerkt hebt ten overstaan van alle volken: een licht dat geopenbaard wordt aan de heidenen en dat tot eer strekt van Israël, uw volk.'

En het is dankzij deze woorden van Simeon⁴, dat later keizer Constantijn het feest van de onoverwinnelijke zon kon koppelen aan

---

² leek het ook mij goed om alles van de aanvang af nauwkeurig na te gaan en deze gebeurtenissen in ordelijke vorm voor u, hooggeachte Theofilus, op schrift te stellen, 4om u te overtuigen van de betrouwbaarheid van de zaken waarin u onderricht bent.

Hand 1:1In mijn eerste boek, Theofilus, heb ik de daden en het onderricht van Jezus beschreven, 2vanaf het begin tot aan de dag waarop hij in de hemel werd opgenomen, nadat hij de apostelen die hij door de heilige Geest had uitgekozen, had gezegd wat hun opdracht was.

³ Maar wie zijn het, deze Simeon en Anna? Komen ze uit de lucht vallen? Ik moet eerst even iets vertellen over de tijd, waarin Jezus geboren werd: dat was een roerige, een spannende, ja een poli-tiek geladen tijd. Romeinse bezetting, de Arabier Herodes op de troon van David, hunkering naar bevrijding, opstanden, terroristen acties, felle partijte-genstellingen. Een situatie zoals we die van Syrie kennen. En temidden van al die politieke spanning leeft een groep mensen ongeorganiseerd, verspreid, die zich de 'stillen in den lande' noemen. Ze onthouden zich van alle acties, mengen zich niet in de discussies, vragen geen aandacht voor hun standpunt. Ze verwachten en wachten: verlossing van Je-ruzalem, vertroosting voor Israël. Ze leven bij psalmen en profetenwoorden en hebben geen andere wapens dan bidden en vasten. Groot is het contrast met de felle partijen in Is-raël: Farizeeën, Sadduceeën, Zeloten. Groot is ook het contrast met de herders: de men-sen die niets meer verwachten, omdat ze ergens bij horen. Hier is de kleine gemeente van de verwachting: elke dag kan het gebeuren en zál het gebeuren. Dat God van zich laat ho-ren, van zich laat zien, dat God inbreekt in de geschiede-nis. Eindelijk de stille verbroken, eindelijk een ingrijpen van hogehand, eindelijk een teken, een signaal dat God zich nog met ons bemoeit, zich nog om ons bekom-mert en zich in onze mensengeschiedenis mengt.

⁴ Wat daartbij ook erg heeft geholpen, zijn alle Bijbelse verwijzingen over Jezus. Bijvoorbeeld in het evangelie van Johannes, waarin Jezus wordt begrepen als 'een licht dat schijnt in de duisternis' (Joh. 1:5). En in de lofzang

de geboorte van Jezus Christus.⁵ En, zo schreef onze cantor mij, er zijn ontzaglijk veel liederen, die daarop zinspelen.⁶

Maar Simeon is de eerste, die zingt: met eigen ogen heb ik de redding gezien. Maar zo eenvoudig als het er staat, komt bij mij de vraag boven of ik hem dat zo na kan zeggen. Met eigen ogen heb ik de redding gezien. Kunnen we hem dat nazeggen, durven we hem dat na te zeggen?⁷

---

van Zacharias, waarin Jezus wordt aangeduid als 'het stralende licht uit de hemel, dat over ons op zal gaan en verschijnen aan allen die leven in duisternis en verkeren in de schaduw van de dood. de Opgaande Zon, the Sunrise. En de profetie van Maleachi: Maar voor jullie die ontzag voor mijn naam hebben zal de zon stralend opgaan, de zon die gerechtigheid brengt en genezing in haar vleugels draagt. Huppelend als kalveren die op stal hebben gestaan zullen jullie naar buiten komen.

⁵ Anton Wessels kerstening en ontkerstening van Europa wisselwerking tussen evangelie en cultuur 1994 pg. 58 De oorsprong van het Kerstfeest moet in de kerk van Rome gezocht worden. In elk geval schijnt zeker te zijn dat sinds 336 het Kerstfeest in Rome op deze datum gevierd is. Als men vraagt naar de fundering van deze verbinding van het Kerstfeest met dit feest van de onoverwinnelijke zon, dan kan gezegd worden dat al vroeg sprake is van een assimilatie van Christus met de zon, in het bijzonder de opkomende zon Steeds vaker werd gezegd dat Christus de eigenlijke Helios, dé 'sinnegod' was. In verscheidene teksten wordt hij 'Sol' genoemd, 'de ware geestelijke zon', de 'zon der opstanding', 'de zon der gerechtigheid', de verwachte Heiland 'als licht dat van boven komt'. Op den duur hebben de christenen ook niet de sabbat, maar de zondag, dies Solis, gevierd, waarop zij de opstanding herdachten. De jonge kerk heeft Helios thuisgehaald ('heimgeholt'), zoals Hugo Rahner het uitdrukte." In een mausoleum onder de St. Pieter in Rome is een voorstelling van Christus-Helios aangetroffen in zijn opstijgen uit de Hades tot zijn vader. Daarmee wordt een verbinding gelegd tussen de christelijke uitspraak 'nedergehaald ter belle' en dit niet-christelijke beeld. In de doopliturgie draaide de catechumeen zich plotseling om van het Westen, het gebied van de duisternis, waar de vorst der duisternis regeerde, naar het Oosten om zich met Christus te verbinden. Dit ceremoniële detail was een vehikel van de mythische mentaliteit. Er werd in de richting van het Oosten, daar waar de zon opgaat, gebeden, de kerken werden op het Oosten georiënteerd en de doden werden met het gezicht in die richting bijgezet. Vanaf de vierde eeuw richtten de bouwers van kerken de absis, liever dan de façade van de kerk, naar het oosten van de kerk In de kunst wordt de met een stralenkrans omkranste sinnegod op de munten van de keizer uit de derde en vierde eeuw als directe voorvorm gezien van Christus-Helios, zoals men die in de oud-christelijke kunst tegenkomt.

⁶ In Het liedboek van de Kerken staat bij gezang 253 (= nw Liedboek 237) O zalig licht, Drieuldigheid dat het van Ambrosius is. Verder zijn er ontzeten veel liederen die Christus vergelijken met de zon. Alleen al in het oude liedboek kwam ik de volgende tegen: 43,3 90,11 118,1 120,3 128,5 135,2 141,3 148,2 160,3 203,6 221,1 230,3 240,2 379,2 289,5 295,5 309,2 313,1 323,6 355,5 378,5 430,2

⁷ Acts 28:16-31 En toen wij te Rome aangekomen waren, kreeg Paulus verlof op zichzelf te wonen met de soldaat die hem bewaakte. En het geschiedde na drie dagen, dat Paulus de voormannen der Joden samenriep, en toen zij bijeen gekomen waren, zeide hij tot hen: Mannen broeders, ofschoon ik niets gedaan heb tegen ons volk of de voorvaderlijke gewoonten, ben ik uit Jeruzalem gevankelijk overgeleverd in de handen der Romeinen, die na onderzoek mij wilden vrijlaten, omdat er bij mij van geen halsmisdad sprake was. Maar toen de Joden in verzet gingen, werd ik genoodzaakt mij op de keizer te beroepen; niet, dat ik mijn volk van iets wilde beschuldigen. Daarom heb ik verzocht u te zien en toe te spreken, want om de hoop van Israël draag ik deze keten. Maar zij zeiden tot hem: Wij voor ons hebben geen brieven over u uit Judea ontvangen, en ook is niemand van de broeders iets kwaads van u komen boodschappen of spreken. 22 Maar wij stellen het wel op prijs van u te vernemen, welke uw denkbeelden zijn, want wat deze secte betreft, ons is bekend, dat zij overal tegenspraak vindt. En nadat zij een dag met hem hadden afgesproken, kwamen verscheidenen tot hem in zijn verblijf, wie hij met nadruk het Koninkrijk Gods voorstelde, pogende hen te overtuigen ten opzichte van Jezus, uit de wet van Mozes en de profeten, van de vroege morgen tot de avond toe. En sommigen gaven wel gehoor aan hetgeen gezegd werd, maar anderen bleven ongelovig; en zonder het eens geworden te zijn, gingen zij uiteen, nadat Paulus dit ene woord gesproken had: Terecht heeft de heilige Geest door de profeet Jesaja tot uw vaders gesproken, 26 zeggende: Ga heen tot dit volk en zeg: Met het gehoor zult gij horen en gij zult het geenszins verstaan, en ziende zult gij zien en gij zult het geenszins opmerken; want het hart van dit volk is vet geworden, en hun oren zijn hardhorend geworden, en hun ogen hebben zij toegesloten, opdat zij niet zien met hun ogen en met hun oren niet horen en met hun hart niet verstaan en zij zich bekeren, en Ik hen zou genezen. Het zij u dan bekend, dat dit heil Gods aan de heidenen gezonden is; die zullen dan ook horen! En nadat hij dit gezegd had, gingen de Joden al redetwistende heen. En hij bleef de volle termijn van twee jaar in zijn eigen gehuurde woning, en ontving allen,

Want wat hebben onze ogen gezien? Wat hebben ze ontdekt, waardoor is hun aandacht getrokken? Wat hebben ze opgemerkt? Hebben onze ogen iets kunnen ontwaren zoals in dat bekende lied uit Amerika: My Eyes have seen the glory of the coming of the Lord. Een strijdlid van blanke Amerikanen, tijdens de burgeroorlog.⁸ Of juist omgekeerd, zoals in die oude negro spritual van zwarte Amerikanen: Nobody Knows The trouble I've seen.⁹

Ook nu weer rond kerst was er een aanslag in Afghanistan. Zoals vorig jaar in Berlijn zoals het jaar daarvoor in Parijs, Brussel. En dan heb ik het nog niet over de ontelbare doden die gevallen zijn in oorlog in Syrië.¹⁰, de vluchtelingen, die de overkant niet hebben gehaald.¹¹

Het zijn duizelingwekkende getallen, waarbij je je niks meer kunt voorstellen. Weet iemand hoe groot de ellende is, die ik gezien heb? Zongen de zwarte slaven. En misschien herkennen we ons daarin meer dan in dat blanke strijdlid. Niemand, die weet wat ik doorgemaakt heb;

---

die tot hem kwamen, predikende het Koninkrijk Gods, en onderricht gevende aangaande de Here Jezus Christus met alle vrijmoedigheid, zonder enige belemmering.

⁸ de tekstdichter herinnert zich het ontstaan van het lied I went to bed that night as usual, and slept, according to my wont, quite soundly. I awoke in the gray of the morning twilight; and as I lay waiting for the dawn, the long lines of the desired poem began to twine themselves in my mind. Having thought out all the stanzas, I said to myself, 'I must get up and write these verses down, lest I fall asleep again and forget them.' So, with a sudden effort, I sprang out of bed, and found in the dimness an old stump of a pen which I remembered to have used the day before. I scrawled the verses almost without looking at the paper.[10]

⁹ "Nobody Knows the Trouble I've Seen" is an African-American spiritual song that originated during the period of slavery but was not published until 1867. The song is well known and many cover versions of it have been done by artists such as Marian Anderson, Lena Horne, Louis Armstrong, Harry James, Paul Robeson, Sam Cooke among others. Anderson had her first successful recording with a version of this song on the Victor label in 1925. Horne recorded a version of the song in 1946. Deep River Boys recorded their version in Oslo on August 29, 1958. It was released on the extended play Negro Spirituals Vol. 1 (HMV 7EGN 27). The song was arranged by Harry Douglas.

¹⁰ Neem het Syrische Observatorium voor de Mensenrechten (SOHR), Het SOHR stelde vorige maand dat het in Syrië 301.781 oorlogsdoden heeft geteld. Onder hen zijn 86.692 burgers, 48.766 rebellen van allerlei pluimage, 52.031 buitenlandse extremisten, 59.006 regeringsmilitairen, 41.564 leden van regeringsmilities, en ruim 6.000 Hezbollah-strijders en andere buitenlanders die aan de kant van het regime vechten. Waar de organisatie zich op baseert is niet helemaal duidelijk.

¹¹ NRC 9 november 2017 Duitse krant publiceert lijst met 33.293 omgekomen vluchtelingen De informatie is inclusief regio van herkomst, doodsoorzaak, naam, leeftijd – voor zover bekend. In veel gevallen staat er alleen N.N. (Nomen Nescio, naam onbekend). Juurd Eijssvoogel

Als een sober monument oogt de bijlage, 48 pagina's dik, die deze donderdag bij de Berlijnse krant Der Tagesspiegel is gevoegd. Het is één lange lijst met doden: 33.293 vluchtelingen, asielzoekers en migranten die sinds 1993 op weg naar Europa zijn verdronken of op andere manieren om het leven zijn gekomen. Inclusief regio van herkomst, doodsoorzaak, naam, leeftijd - voor zover bekend.

In veel gevallen staat er alleen N.N. (Nomen Nescio, naam onbekend), en dan tussen haakjes: man, vrouw, kind en soms een leeftijd. De bijlage bevat geen foto's, geen tekeningen, geen kleuren - alleen maar letters en cijfers. Het enige wat je als lezer kan doen is lezen. Bijvoorbeeld: „18 augustus 2016. Vijf mensen. Namen onbekend. Uit Syrië. 2 kinderen, 2 vrouwen, 1 man. Kleine houten boot sloeg om bij Libië”. Of: „15 augustus 2010. 3 mensen. Namen onbekend. Uit Mali. In de Algerijnse woestijn omgekomen van de dorst.” Enzovoorts, enzovoorts.

niemand die weet wat ik geleden heb; niemand, die mijn verdriet kent, niemand ook, die zich daarvoor interesseert.

Wel!, zegt de bijbel. Wel!, zegt God tegen Mozes. Ik heb de ellende van mijn volk in Egypte gezien, de jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord; Ik ken hun lijden.¹² Het zijn de woorden, waarmee God zich bekend maakt aan Mozes. Waarmee God zich in de geschiedenis mengt. Waarmee God geschiedenis schrijft. 'Ik heb gezien hoe ellendig mijn volk er in Egypte aan toe is, ik heb hun jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord, ik weet hoe ze lijden. Daarom ben ik afgedaald om hen uit de macht van de Egyptenaren te bevrijden.

En Lucas kent die woorden. Net zoals Simeon en Hanna. Omdat ze het hart van de bijbel bevatten, de Tenach. Niet alleen cultureel erfgoed, maar de kern van hun identiteit vormen. Zonder deze woorden was er geen Israël geweest, geen bevrijding uit Egypte. Daarom worden ze ook gekoesterd door Simeon, door Hanna. Het zijn woorden, niet alleen uit het verleden, maar woorden, die verwachtingen wekken. Als God zo in het verleden naar de ellende van ons volk heeft gehoord, zou hij dan niet opnieuw zich kunnen mengen in onze geschiedenis? Zou hij dan niet opnieuw een Mozes kunnen aanspreken? Zou hij dan niet opnieuw een gezalfde, een Messias kunnen schenken?

Op de voorkant van de liturgie ziet u een schilderij van Aert de Gelder, een van Rembrandt laatste leerlingen.¹³ en hij beeldt het moment dat dat Simeon het kind in zijn armen neemt. Dat was toen gebruikelijk. Want daarmee zegenden de rabbijnen het kind.

Iets vergelijkbaars gebeurt bij ons in de doop. En ik herinner me bij de laatste doop een bijzondere moment. De ouders en de diaken, die toen dienst had, waren getuige hoe een stralende glimlach op het gezicht van het kind te voorschijn kwam. Alsof de zon in het kind doorbrak.

Zou Simeon zoiets gezien hebben? Zou ook op dat gezicht van het kind een glimlach zijn doorgebroken? Alsof het iets herkent? Ja, wat? Iets wat vertrouwd is en vertrouwen wekt?

---

¹² Exodus 3:7 WV 95

¹³ Arent (of Aert) de Gelder (Dordrecht, 26 oktober 1645 - aldaar, 27 augustus 1727) was een Nederlandse kunstschilder. De Gelder was aanvankelijk leerling van Samuel van Hoogstraten en ging daarna naar Amsterdam, waar hij van 1661 tot 1667 bij Rembrandt werkte en diens laatste leerling was. Daarna keerde hij naar Dordrecht terug. Hij bleef werken in de trant van zijn leermeester: brede penseelstreken, krassen in de verf en soortgelijke lichtcontrasten. De Gelder schilderde vooral Bijbelse onderwerpen en portretten.

Toen ik het zag: die glimlach op het gezicht voor het kind, had ik het kind willen vragen. Maar net zoals Jezus, was het te klein om antwoord te geven. Daarom hoop ik dat de ouders het zullen vertellen. Later, als het kind groter wordt. Zoals ook Jozef en Maria ongetwijfeld later aan Jezus zullen hebben verteld van deze bijzondere ontmoeting in de tempel. En zoals ze ongetwijfeld ook de woorden hebben doorgegeven: de lofzang en de profetie van Simeon.

Want net zoals bij Mozes zal het heil niet zonder tegenspraak blijven; net zoals Mozes op de weerstand van de farao stuitte, zo zal het licht op de duisternis stuiten, op de tegenwerking van de priesterkaste van Jeruzalem. Het zal stuiten op haat en afgunst, op intriges, infiltratie en verraad. Bevrijding stuit altijd op machten, die willen heersen en blijven heersen. En die ten koste van alles hun positie willen verdedigen. En over lijken gaan.

Simeon ziet scherp, en ziet meer dan dat wat voorhanden is: Simeon ziet de weg die Jezus zal afleggen: de weg naar Goede vrijdag, naar Pasen. Net zoals Lucas, de schrijver, overziet hij het hele verhaal tot het einde. Van A tot Z. Vanaf de aankondiging van de geboorte van dit kind tot het moment dat Paulus in het hart van het toenmalige Romeinse Rijk aankomt.¹⁴

En daarom richt hij zich tot de moeder met de beladen woorden over Jezus: hij zal een val en opstanding zijn voor velen. Hij zal een teken

---

¹⁴ Acts 28:16-31 En toen wij te Rome aangekomen waren, kreeg Paulus verlof op zichzelf te wonen met de soldaat die hem bewaakte. 17 En het geschiedde na drie dagen, dat Paulus de voormannen der Joden samenriep, en toen zij bijeen gekomen waren, zeide hij tot hen: Mannen broeders, ofschoon ik niets gedaan heb tegen ons volk of de voorvaderlijke gewoonten, ben ik uit Jeruzalem gevankelijk overgeleverd in de handen der Romeinen, 18 die na onderzoek mij wilden vrijlaten, omdat er bij mij van geen halsmisdaad sprake was. 19 Maar toen de Joden in verzet gingen, werd ik genoodzaakt mij op de keizer te beroepen; niet, dat ik mijn volk van iets wilde beschuldigen. 20 Daarom heb ik verzocht u te zien en toe te spreken, want om de hoop van Israël draag ik deze keten. 21 Maar zij zeiden tot hem: Wij voor ons hebben geen brieven over u uit Judea ontvangen, en ook is niemand van de broeders iets kwaads van u komen boodschappen of spreken. 22 Maar wij stellen het wel op prijs van u te vernemen, welke uw denkbeelden zijn, want wat deze secte betreft, ons is bekend, dat zij overal tegenspraak vindt. 23 En nadat zij een dag met hem hadden afgesproken, kwamen verscheidenen tot hem in zijn verblijf, wie hij met nadruk het Koninkrijk Gods voorstelde, pogende hen te overtuigen ten opzichte van Jezus, uit de wet van Mozes en de profeten, van de vroege morgen tot de avond toe. 24 En sommigen gaven wel gehoor aan hetgeen gezegd werd, maar anderen bleven ongelovig; 25 en zonder het eens geworden te zijn, gingen zij uiteen, nadat Paulus dit ene woord gesproken had: Terecht heeft de heilige Geest door de profeet Jesa-ja tot uw vaders gesproken, 26 zeggende: Ga heen tot dit volk en zeg: Met het gehoor zult gij horen en gij zult het geenszins verstaan, en ziende zult gij zien en gij zult het geenszins opmerken; 27 want het hart van dit volk is vet geworden, en hun oren zijn hardhorend geworden, en hun ogen hebben zij toegesloten, opdat zij niet zien met hun ogen en met hun oren niet horen en met hun hart niet verstaan en zij zich bekeren, en Ik hen zou genezen. 28 Het zij u dan bekend, dat dit heil Gods aan de heidenen gezonden is; die zullen dan ook horen! 29 En nadat hij dit gezegd had, gingen de Joden al redetwistende heen. 30 En hij bleef de volle termijn van twee jaar in zijn eigen gehuurde woning, en ontving allen, die tot hem kwamen, 31 predikende het Koninkrijk Gods, en onderrecht gevende aangaande de Here Jezus Christus met alle vrijmoedigheid, zonder enige belemmering.

zijn dat weersproken zal worden. Kortom: niemand zal over hem geen mening kunnen hebben. Iedereen zal zich moeten bezinnen op de vraag: ben ik voor of tegen Jezus, want niemand kan later meer om hem heen. Hij zal de steen des aanstoets worden, die niemand ontwijken kan. Als een zwaard, dat mensen tot op het bot verdeelt, als een zwaard, dat door hen heen gaat. Geen mening wordt niet geaccepteerd: voor of tegen. Niemand kan later om hem heen.

En toch, ondanks deze onheilspellende woorden, zegt Simeon:

Mijn ogen hebben uw heil gezien. Alleen je kunt je afvragen: wat voor heil is dat, dat tegenspraak en tegenwerking ondervindt? En welk heil is dat, dat controverse en strijd oproept? Welk heil is dat, dat ten ondergaat, het onderspit delft en uiteindelijk toch overwint?

Het is een weg: een levensweg, die door de dood heen gaat. Want het kind dat nu in zijn armen ligt, zal straks opstaan en op weg gaan. Zal over alle drempels heen stappen. Zal tegen angst en duivel vechten. Zal steeds zijn hart laten spreken voor mensen, die tussen de wielen zijn geraakt. Zal mensen meenemen op zijn weg. Om heil en zegen te ontvangen, om heil en zegen te zeggen, om heil en zegen te doen. En die weg van Jezus heeft een naam: trouw aan God en trouw aan de mensen tot het uiterste. En daarom zegt Simeon: Mijn ogen hebben uw heil gezien. En mogen wij dit horen op de valreep van het oude jaar, als wij voor die drempel staan. En met dit hele verhaal van Simeon moeten we het nieuwe jaar in, het zoveelste na Christus geboorte. Zullen wij hem dan niet volgen? Amen.